

УТВЪРЖДАВАМ:

**Областен управител /п/
инж. Тодор Петков**

09.04.2008 г.

**ОБЛАСТНА АДМИНИСТРАЦИЯ
НА ОБЛАСТ ПЛОВДИВ**

**Областна програма
за опазване живота и здравето на децата
в пътното движение
за 2008-2010 г.**

Пловдив, април 2008 г.

СЪДЪРЖАНИЕ

А. ВЪВЕДЕНИЕ

Б. СПЕЦИФИЧНИ ЦЕЛИ И МЕРКИ

- I.** Повишаване на информираността на обществото за нуждата от по-голяма безопасност на движение
- II.** Обучение на участниците в движението, повишаване транспортната култура и дисциплина с цел намаляване на жертвите по пътя; създаване и повишаване на квалификацията на кадри за обучение по безопасност на движението
- III.** Изграждане и поддържане на материално-техническа база за обучение по безопасност на движението
- IV.** Усъвършенстване на организацията и качеството на долекарската и специализирана медицинска помощ, с цел намаляване на последствията от ПТП
- V.** Подобряване на уличната инфраструктура; Организация на безопасен ученически превоз в малките населени места

В. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

А. ВЪВЕДЕНИЕ

Безопасността на децата като участници в пътното движение е един от най-сложните и актуални проблеми на обществото в областта на здравеопазването днес. За решаването му, следва да се полагат усилия както за опазване на живота и здравето на децата, така и за подготвянето на знаещи, културни и дисциплинирани участници в движението.

През 2007 година по пътищата на страната са регистрирани **8010** пътнотранспортни произшествия, в резултат на които са загинали **1006** души и са били ранени **9827** граждани, от които **3066** тежко.

Анализът на ПТП и жертвите в пътното движение през 2007 не показва съществени изменения в структурата на аварийността. Пътнотранспортните произшествия възникват предимно поради следните фактори:

1. Поведението на участниците в движението;
2. Високата конфликтност на уличната и пътната мрежа;
3. Пропуските в организацията на движението в населените места;
4. Стария автомобилен парк с ниска степен на пасивна и активна безопасност;
5. Ниската степен на изпълнение на наказанията;
6. Липса на система за обучение на населението.

Пловдивска област не прави изключение от анализа на пътнотранспортната обстановка в страната. По разпределението на пътнотранспортните произшествия, жертвите и пострадалите при тях граждани областта е **на второ място с 772 ПТП, 87 загинали и 1005 ранени, от които 328 тежко.** / Най-много ПТП са възникнали в София-град – 1723, като са загинали 114 души и са ранени 2027 лица /.

Загинали при ПТП през 2007 г. по области

За 2007 година на територията на област Пловдив са регистрирани **772** пътнотранспортни произшествия с **87** убити и **1005** ранени участници в движението. Сравнението с 2006 година отчита увеличение на катастрофите с пострадали участници с 81, на ранените със 149, но намаление на убитите с 5, като по този показател сме под цифрите отчетени за областта за 2001, 2002, 2003 и 2006 година.

Тревожен остава фактът, че и през 2007 г. големите по население общини в Пловдивска област продължават да присъстват в статистическите данни, като общини с голям брой загинали в следствие на ПТП, от които най-вече се откроява Пловдив с 26 жертви.

По отношение на детския пътнотранспортен ревматизъм, през 2007 година в Пловдивска област са възникнали 65 тежки катастрофи с 4 загинали и 65 ранени деца на възраст под 16 години. Тук се отчита намаление в броя на ПТП с 3, при броя на ранените с 3, но увеличение при броя на убитите с 1. Само за град Пловдив статистиката сочи 30 ПТП с

30 ранени, което е почти половината от общия брой пътнотранспортни произшествия с участието на деца за областта. При тези катастрофи са ранени **27** деца като **пешеходци**, **3** убити и **25** ранени като **пътници** в ППС, **1** убито и **13** ранени като **водачи** /13 на велосипед, 1 на лек автомобил/.

Във възрастово отношение участващите в ПТП деца се разпределят както следва:

- **Под 7 години – 2** убити и **20** ранени;
- **Между 7 и 10 години – 18** ранени;
- **Между 10 и 16 години – 2** убити и **27** ранени.

Статистиката показва, че по-често възникват катастрофи с момчета – 40 ПТП с 4 убити и 36 ранени, докато при момчетата – 25 ПТП с 29 ранени.

11 катастрофи /с 14 по-малко от 2006 г./ с **1** убит /без разлика от 2006 г./ и **10** ранени /с 15 по-малко от 2006 г./ са възникнали поради допуснатото нарушение от дете. За останалите **54** /с 11 повече от 2006 г./, с **3** убити /с 1 повече от 2006 г./ и **45** ранени /с 12 повече от 2006 г./, вината е във възрастните участници в движението.

Причините за катастрофите с деца на пътя в повечето случаи са свързани с нарушение на водачи: превишена и несъобразена скорост, отнемане на предимство, неспазване на дистанция, неправилно изпреварване, неправилни маневри, заспиване на водача по време на управление и др. По-рядко се наблюдава възникване на ПТП вследствие нарушение на пешеходци: внезапно слизване на платното или неправилно пресичане.

Децата като участници в движението влизат в различни роли – на пешеходци и пътници в превозни средства. Всяка една от тях крие специфични опасности за здравето и живота им, когато са на пътя.

Анализът на пътнотранспортните произшествия с участие на деца и причините за тях показва наличието на някои закономерности, свързани с тяхното поведение и това на останалите участници в движението, висока конфликтност в условията за движение на пешеходци, велосипедисти и автомобили в населените места, ниска степен на обезопасяване на пътниците, недостатъчна видимост и разбирателство между отделните участници, и др.

Сериозни са проблемите, свързани с ангажиментите на родителите, учителите, контролната система, общинските власти и други, за ограничаване нещастните случаи с участие на деца по пътищата.

Наличието на все по-интензивно автомобилно движение в днешни дни, налага необходимостта от формирането на областна политика по безопасност на движението по пътищата, за намаляване броя на пътнотранспортните произшествия и последиците от тях.

Основната цел на Областната програма за опазване живота и здравето на децата в пътното движение за 2008-2010 г., е консолидирането на усилията на държавната власт, местната власт и обществото, за създаване на условия за постигане на по-добра ефективност и подобряване на организацията, безопасността и културата на движение по пътищата, за опазване живота и здравето на децата, на територията на област Пловдив.

За изпълнението на основната цел, са определени следните специфични цели:

- Повишаване на информираността на обществото за нуждата от по-голяма безопасност на движение

- Обучение на участниците в движението, повишаване транспортната култура и дисциплина с цел намаляване на жертвите по пътя; създаване и повишаване на квалификацията на кадри за обучение по безопасност на движението
- Изграждане и поддържане на материално-техническа база за обучение по безопасност на движението
- Усъвършенстване на организацията и качеството на долекарската и специализирана медицинска помощ, с цел намаляване на последствията от ПТП
- Подобряване на уличната инфраструктура в населените места и организация на безопасен ученически превоз в малките населени места

Планираните мерки, свързани с инфраструктурата, образованието и квалификацията, точното прилагане на законовите и подзаконовни нормативни актове, са предпоставка за реализирането на широк обхват от разнообразни дейности, водещи до редуциране на пътнотранспортните инциденти в областта и последиците от тях, а оттам и за постигане критериите на програмата на Европейския съюз, по отношение на намаляване броя на убитите по пътищата до 2010 г. с 50 на сто спрямо 2005 година.

Б. СПЕЦИФИЧНИ ЦЕЛИ И МЕРКИ

1. Повишаване на информираността на обществото за нуждата от обръщане на по-голямо внимание на безопасността на децата в пътното движение

1. Организиране на местни информационни кампании за безопасност на децата на пътя; семинари, викторини, състезания по колоездене, конкурси за рисунка и есе и други мероприятия от подобен характер

Изпълнители:

Общински администрации;
РИО – Пловдив;
Сектор “ПП-КАТ”;
Областна администрация; НПО;
ДАЗД – Пловдив

2. Подобряване на информираността на децата в семейната среда – родителски срещи и тематични разговори, свързани с обучението на учениците по БДП и поведението на децата на улицата и пътя; съвместни мероприятия за изясняване рисковете за децата като водачи и пътници в МПС, както и като пешеходци, съобразно актуалните промени в Закона за движението по пътищата (Раздел XXV Обезопасителни колани, защитни каски, системи за обезопасяване на децата)

Изпълнители:

РИО – Пловдив; Директори на училища; Уч. настоятелства;
Детски градини; ДАЗД; НПО

3. С цел подобряване на информираността на обществото и формиране на обществено съзнание и култура на поведение на пътя, изготвяне на справки за детския транспортен травматизъм, анализ на ПТП с мотопеди и мотоциклети и др.

Изпълнители:

Сектор „ПП-КАТ” Пловдив

4. Провеждане на допитване до учениците, чрез попълване на изготвени анкетни карти, за подобряване на мерките на

тяхната сигурност и безопасност на пътя; събиране на информацията, обобщаване и анализ на резултатите

Изпълнители:

ДАЗД – Пловдив; РИО – Пловдив;
Директори на училища

II. Обучение на участниците в движението, повишаване транспортната култура и дисциплина с цел намаляване на жертвите по пътя; правила и особености на пътното движение; създаване и повишаване на квалификацията на кадри за обучение по безопасност на движението

1. Повишаване на ефективността при изпълнение на програмите за обучение на децата и учениците за безопасно участие в пътното движение, прилагане и обмен на положителни практики в тази насока

Изпълнители:

РИО – Пловдив, Директори на
училища и детски градини

2. Изготвяне и съгласуване на предварителни графици за провеждане на уроци по БД, съвместно с представители на сектор „ПП-КАТ” Пловдив и БЧК - Пловдив в детските и учебни заведения и модулните площадки на територията на област Пловдив

Изпълнители:

РИО – Пловдив, Директори на
училища и детски градини;
сектор „ПП-КАТ” Пловдив;
БЧК - Пловдив

3. Повишаване квалификацията на учителите, преподаващи БДП – организиране и провеждане на квалификационни курсове по методика на обучение

Изпълнители:

РИО – Пловдив; РПЦ – Пловдив;
Директори на училища

4. Сформиране на училищни комисии по БД, включващи представители на училищното ръководство, учители с

професионална квалификация по БДП, представители на училищното настоятелство, лекари, както и преподаватели и инструктори

Изпълнители:

Директори на училища;
Училищни настоятелства

5. Възпитание и обучение на децата като пешеходци – разясняване на ползата от светоотразителни елементи на връхните дрехи на учениците; съвместно с родителите, изготвяне на “най-безопасен маршрут до училище и обратно”

Изпълнители:

Директори на училища;
Училищни настоятелства

6. Изготвяне и разпространение на препоръки към родителите и техните деца, управляващи мотопеди /използване на предпазни каски/, велосипеди, скейборд и ролери /безопасни алеи и площадки за игра/

Изпълнители:

Сектор “ПП-КАТ”;
РИО – Пловдив;
Директори на училища

7. Осъществяване на организация и контрол по провеждането на “петминутка” в края на последния учебен час

Изпълнители:

Директори на училища;
РИО – Пловдив

III. Изграждане и поддържане на материално-техническа база за обучение по безопасност на движението

1. Изграждане и оборудване на специализирани кабинети по БД в учебните заведения на територията на област Пловдив

Изпълнители:

Директори на училища и детски градини; учил. настоятелства;
Общински администрации

2. Изграждане на нови модулни учебни площадки за възпитание и обучение по безопасност на движението и подобряване на техническото състояние на вече съществуващи такива, на територията на всички райони и общини в област Пловдив

Изпълнители:

Директори на училища и детски градини;
Общински и райони администрации

3. Синхронизация при използване на одобрените от МОН учебни програми и дидактически материали за обучение по БД

Изпълнители:

РИО – Пловдив;
Директори на училища

4. Осигуряване на нагледни обучителни материали с информационно и превантивно предназначение, с препоръки към децата, управляващи велосипеди, мотопеди, ролери, скейтборд и безопасните места и площадки за игри; видеофилми, елементи от пътната маркировка, плакати, брошури, листовки и др.

Изпълнители:

директори на училища; общини;
РИО – Пловдив; ДАЗД – Пловдив;

5. Осигуряване на необходимото оборудване на дежурни ученици и граждани, помагачи в организиране на движението в района на учебните заведения в пикови моменти – стоп-палки и светлоотразителни жилетки

Изпълнители:

РИО – Пловдив; Сектор „ПП-КАТ“;
Директори на училища;
Общ. администрации

IV. Усъвършенстване на организацията и качеството на долекарската и специализирана медицинска помощ, с цел намаляване на последствията от ПТП

1. Осъществяване на дейности по здравно образование и здравни навици с тематична насоченост от медицинските специалисти в учебните заведения

Изпълнители:

Директори на училищата;
РЦЗ – Пловдив;
БЧК – Пловдив

2. Профилактика и промоция от страна на лекарите на здравето на децата и учениците, с цел предотвратяване и ограничаване на рисковите фактори като тютюнопушене, употреба на алкохол, наркотици и други упойващи вещества

Изпълнители:

РЦЗ – Пловдив; Директори на училищата; Общински експерти по здравеопазване;
БЧК – Пловдив

3. Дейностите по т.1 и т.2 да бъдат включени в рамките на утвърдените учебни планове за съответната учебна година

Изпълнители:

Директори на училищата;
РИО – Пловдив; РЦЗ – Пловдив

4. Оборудване и обзавеждане на здравните кабинети съгласно изискванията за оказване на първа медицинска помощ при необходимост

Изпълнители:

Директори на училищата;
Общински администрации;
РЦЗ – Пловдив

5. Организиране на съвместни мероприятия със структурите на БЧК по места, по медицинските аспекти на БД

Изпълнители:

РЦЗ – Пловдив; БЧК - Пловдив;
Общински администрации;
Директори на училища

V. Подобряване на уличната инфраструктура и пътната маркировка

1. Обследване на районите в близост до учебните и детски заведения, относно конфликтни и опасни зони за децата и учениците; разработване и изпълнение на планове за обезопасяване на набелязаните места

Изпълнители:

Общини;
Сектор “ПП-КАТ” - Пловдив

2. Планиране на мерки за построяването на тротоари, велосипедни алеи, детски площадки и други съоръжения за успокояване и регулиране на движението като поставяне на изкуствени неравности, съвременни сигнализирани и маркирани пешеходни пътеки, пешеходни светофари, осветление в районите с интензивно пешеходно и автомобилно движение, ограничаване на безразборното паркиране и др.

Изпълнители:

Кметове на общини;
Общински съвети;
Сектор “ПП-КАТ” Пловдив
/становище/

3. Проектирането на ново и изменение в настоящото застрояване, включително и на училища, места за отдих и търговски обекти, да бъде съобразено с изискванията за безопасност на пешеходците, особено на децата и хората с увреждания, както и на достъпа им до тях.

Изпълнители:

Кметове на общини; Общински съвети; Съюз на архитектите; Камара на инженерите; Строителни предприемачи

4. Контрол и сигнализиране за поддържане и възстановяване на хоризонталната и вертикалната маркировка и сигнализация, като на по-специално внимание подлежат районите около училищата и детските заведения.

Изпълнители:

Кметове на общини;
Сектор “ПП-КАТ” Пловдив

5. Изграждане, поддържане и възстановяване на тротоари и метални предпазни ограждения пред входа на училищата и детските заведения

Изпълнители:

Кметове на общини

6. Пълно възстановяване на уличното осветление, в районите на училищата и детските заведения за избягване на ПТП, особено през зимните месеци

Изпълнители:

Кметове на общини

7. Координация и контрол по осигуряването на безопасен и сигурен междуселищен превоз на ученици към средишните училища, и осигуряване на възрастен придружител на учениците в автобусите

Изпълнители:

Кметове на общини;
Директори на училища

8. Планиране на дежурства от членове на училищния персонал, помагачи в организиране на движението в района на учебните заведения в пикови моменти със стоп-палки и светлоотразителни жилетки

Изпълнители:

Общински администрации;
Директори на училища;
Училищни настоятелства

В. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

За изпълнение на заложените по програмата дейности всички отговорни институции, залагат в бюджетите си необходимите средства за реализацията на съответните мероприятия.

Настоящата програма е изготвена в изпълнение на Националната стратегия за опазване живота и здравето на децата в пътното движение за периода 2006-2010 година, приета с Решение на Министерски съвет. Всички посочени мерки и дейности са съобразени с нормативните разпоредби, свързани с безопасността на движението по пътищата, както и с указанията на министъра на регионалното развитие и благоустройството, касаещи устройството на територията.

Взети са под внимание планираните дейности, изпълнявани мерки и мероприятия, предложени и цитирани в програмите на всички общини в област Пловдив, както и на сектор “ПП-КАТ” РДВР Пловдив, РИО – Пловдив, РЦЗ – Пловдив, БЧК – Пловдив, включително и “Общинска охрана” ЕАД – Пловдив.

Областната програма за опазване живота и здравето на децата в пътното движение за 2008 – 2010 година е актуализирана и приета от работна група, създадена със Заповед на Областния управител на област Пловдив, и включваща представители на всички общини в областта, сектор “ПП-КАТ” РДВР Пловдив, РИО – Пловдив, РЦЗ – Пловдив, ДАЗД – Пловдив, и на Областна администрация – Пловдив.